

Temat

Czy Konfucjusz miał rację, mówiąc: „Wybierz pracę, którą kochasz, i nie przepracujesz ani jednego dnia więcej w Twoim życiu”?

Znaczenie samopoznania przy wyborze ścieżki edukacyjno-zawodowej

Scenariusz lekcji został przygotowany przez ekspertów Instytutu Badań Edukacyjnych w ramach projektu „Wsparcie rozwoju ZSK w szczególności na poziomie regionalnym poprzez wdrażanie rozwiązań i inicjatyw skierowanych do użytkowników końcowych systemu – ZSK 4”. W pracy nad nim uwzględniono wnioski z pilotażowych lekcji, z udziałem dzieci i młodzieży.

Scenariusz może być wykorzystywany przez nauczycieli jako materiał pomocniczy, podpowiadający, w jaki sposób można rozmawiać z dziećmi na temat planowania rozwoju swoich umiejętności zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie.

Cele

Cel ogólny

Uczeń:

- rozpoznaje swoje zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe).

Cele szczegółowe (efekty uczenia się)

Uczeń:

- w obszarze **Świat zawodów i rynek pracy** charakteryzuje wybrane zawody;
- w obszarze **Rynek edukacyjny** określa znaczenie uczenia się przez całe życie;
- w obszarze **Planowanie własnego rozwoju** określa marzenia, cele i plany edukacyjno-zawodowe na bazie własnych zasobów.

Pozostałe informacje

Adresaci:

- szkoła podstawowa – uczniowie klasy VII–VIII

Czas trwania zajęć:

- ok. 45 minut

Metoda pracy:

- ćwiczenie grupowe,
- praktyczne działanie,
- autorefleksja,
- miniwykład.

Forma pracy:

- indywidualna, grupowa

Środki dydaktyczne:

- prezentacja „Osobowość a zawód”;
- film „Kompetencje społeczne”;
- projektor multimedialny, laptop.

Przebieg zajęć

Wprowadzenie

Osoba prowadząca wyświetla prezentację i rozpoczyna zajęcia.

Slajd nr 2: Dlaczego tu jesteśmy?

Osoba prowadząca wita uczestników i przedstawia cel lekcji, mówiąc:

„Gdybyśmy zapytali uczniów szkół ponadpodstawowych, kto/co kierował/o ich wyborami szkoły ponadpodstawowej, bardzo często usłyszelibyśmy odpowiedzi, które przedstawia slajd nr 2. Zapraszam Was dzisiaj do refleksji na temat Waszych indywidualnych zasobów i potencjału, co może Wam pomóc w lepszym, bardziej świadomym wyborze ścieżki edukacyjno-zawodowej”.

Zajęcia właściwe

Slajd nr 3: Ćwiczenie na przyporządkowanie efektów uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Osoba prowadząca mówi:

*„Za chwilę zaproszę Was do ćwiczenia. Spójrzcie na tabelę z trzema kolumnami: **wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne**. Poniżej wypisano różne efekty uczenia się. Przyporządkujcie je do poszczególnych kolumn, podając numer danego efektu (na czacie lub werbalnie)”.*

Następnie osoba prowadząca kolejno odczytuje efekty uczenia się:

1. Podaje wzór na obliczanie pola rombu.
2. Wykonuje przewrót w przód.
3. Omawia przebieg procesu fotosyntezy.
4. Montuje okna dachowe.
5. Współpracuje z innymi osobami w zespole.
6. Piecze rozmaite ciasta.
7. Radzi sobie z trudnymi sytuacjami, konfliktami.
8. Wymienia określniki czasu Past Simple.
9. Dokonuje okresowej konserwacji roweru.
10. Stosuje się do przyjętych norm i zasad postępowania.
11. Komunikuje się w sposób zrozumiały dla innych.

Uczniowie przyporządkowują efekty uczenia się, a osoba prowadząca wpisuje numerki do tabeli zgodnie z ich wskazaniem. Następnie omawia/komentuje przykłady budzące wątpliwości i podsumowuje:

„Wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zdobywamy przy różnych okazjach i w różnych miejscach (szkoła, internet, od innych, samemu, własne pasje itp.). W szkole duży akcent kładzie się na zdobywanie wiedzy. Chcę dzisiaj zwrócić Waszą uwagę na kompetencje społeczne”.

Slajd nr 4: Oglądanie filmu „Kompetencje społeczne”

Osoba prowadząca wyświetla slajd nr 4 i mówi:

„Za chwilę obejrzyjecie krótki film. Podczas projekcji wyszukajcie, proszę, odpowiedzi na następujące pytania:

- *Do czego jest przygotowana osoba, która ma wysokie kompetencje społeczne?*
- *Co kompetencje społeczne ułatwiają/umożliwiają w życiu?*
- *W jakich zawodach są potrzebne kompetencje społeczne?”.*

Następnie osoba prowadząca wyświetla film i omawia go według powyższych pytań.

Slajd nr 5: Definicja kompetencji społecznych

Osoba prowadząca omawia definicję kompetencji społecznych, akcentując możliwość nabywania i kształtowania umiejętności poprzez uczenie się. W wypowiedzi odwołuje się do różnych form i możliwości uczenia się na różnych etapach życia na przykładzie faz rozwoju motyla: od jaja, poprzez larwę, czyli gąsienicę, nieruchomą poczwarkę, aż po dorosłego osobnika.

Slajd nr 6: Quiz Kahoot (opcjonalnie)

Osoba prowadząca zaprasza uczestników do udziału w quizie, mówiąc:

„Quiz zawiera osiem zagadnień. W pierwszym kroku zobaczycie hasło i jego objaśnienie. Następnie będziecie mieli do wyboru cztery opcje odpowiedzi. Każda z nich zawiera dwie nazwy zawodów. Wasze zadanie polega na tym, aby wskazać te dwa zawody, do wykonywania których – Waszym zdaniem – dana predyspozycja jest najbardziej pożądana”.

Treści do przygotowania w formie quizu:

1. Innowacyjność (charakteryzuje osoby, które mają zmysł do projektowania, wprowadzania nowości, wdrażania nowoczesnych produktów).

Proponowane odpowiedzi:

- architekt, grafik
 - lekarz, pielęgniarka
 - murarz, tynkarz
 - kolejarz, taksówkarz
2. Koordynowanie (charakteryzuje osoby, które dobrze czują się w zarządzaniu ludźmi, tworzeniu planów działania, nadzorowaniu działania, kontrolowaniu wyników).

Proponowane odpowiedzi:

- kolejarz, taksówkarz
- dyrektor, kierownik działu
- weterynarz, piekarz
- sprzedawca, mechanik

3. Współpraca (charakteryzuje osoby, które lubią i potrafią kontaktować się z ludźmi, budować relacje, aktywnie słuchać, jasno komunikować się z innymi).

Proponowane odpowiedzi:

- rzeźbiarz, artysta malarz
- weterynarz, motorniczy
- elektryk, dekarz
- przewodnik wycieczek, nauczyciel

4. Nauka (charakteryzuje osoby, które wykazują zainteresowanie badaniami, nauką, analizowaniem danych, eksperymentami, lubią teoretyzować, cechuje je ciekawość).

Proponowane odpowiedzi:

- kucharz, górnik
- krawiec, lakiernik
- badacz, analityk
- manikiurzystka, ogrodnik

5. Przedsiębiorczość (charakteryzuje osoby, które lubią działać w zmiennych warunkach, negocjować, podejmować szybkie decyzje, ryzykować).

Proponowane odpowiedzi:

- stolarz, szewc
- właściciel sklepu, prezes firmy
- piekarz, dentysta
- rolnik, sprzedawca

6. Rozwój (charakteryzuje osoby, które mają predyspozycje do przekazywania wiedzy, wspierania innych w rozwoju, poszukiwania nowych źródeł wiedzy).

Proponowane odpowiedzi:

- psycholog, doradca zawodowy
 - kasjer, pszczelarz
 - księgowy, informatyk
 - zegarmistrz, jubiler
7. Twórczość (charakteryzuje osoby zainteresowane działalnością artystyczną, projektowaniem, działaniami kreatywnymi, sztuką).
- Proponowane odpowiedzi:
- murarz, opiekunka dziecięca
 - kelner, kominiarz
 - muzyk, fotograf
 - dietetyk, drukarz
8. Bezpieczeństwo (charakteryzuje osoby, które mają predyspozycje do zapewniania innym poczucia bezpieczeństwa, przestrzegania procedur, raportowania, działania prewencyjnego służącego zapobieganiu zagrożeniom).
- Proponowane odpowiedzi:
- ślusarz, tapicer
 - strażak, policjant
 - fryzjer, archiwista
 - geodeta, recepcjonista

Slajdy nr 7–22

Osoba prowadząca zaprasza uczestników do wykonania ćwiczenia „Osobowość a zawód”, mówiąc:

„Zastanówmy się, jakie cechy charakteru byłyby potrzebne do pracy w określonych zawodach”.

Osoba prowadząca pokazuje uczniom slajd nr 7 – uczniowie na czacie, werbalnie lub – jeśli jest taka możliwość – na slajdzie wpisują cechy charakteru według własnego uznania.

Następnie osoba prowadząca odsłania slajd nr 8 w celu poszerzenia zbioru odpowiedzi.

Analogicznie postępuje ze slajdami od 9 do 22.

Podsumowanie

Slajd nr 23: Klasowe mapowanie – gdzie siebie umieścisz?

Osoba prowadząca zaprasza uczniów do refleksji nad ich osobistymi zasobami i oznaczenia na slajdzie nr 23 (kropką lub innym znakiem) obszaru, który jest najbliższy ich zainteresowaniom i zidentyfikowanym predyspozycjom. Podsumowuje to ćwiczenie stwierdzeniem, że w ten sposób powstała klasowa mapa zasobów jej uczniów (w przypadku, gdy nie ma możliwości interaktywnego oznaczania slajdów, osoba prowadząca może przenieść treść slajdu do tablicy interaktywnej typu Jamboard lub Lino).

Slajd nr 24

Osoba prowadząca zaprasza uczniów do podzielenia się odczuciami związanymi z problematyką omawianą na lekcji w swobodnej rozmowie.

Załączniki:

- prezentacja do scenariusza lekcji „Osobowość a zawód”,
- film „Kompetencje społeczne”.